

Ante Vekić

Sinkronizacija neuspjela

Marin kasni.

Sinoć je do sitnih sati obrađivao fotografije. Ne pomaže ni što mu je torba s opremom još razbacana od zadnjeg snimanja u Ogulinu. Dok trpa kablove, baterije i stativ, u kutu zasvijetli mobitel. Dolazni poziv.

— Već sam na putu - laže.

— Dobro. Samo da znaš — u Munjari si danas i sutra. Danas inženjerka iz Zagreba instalira novi mjerni modul, sutra radi kontrolna mjerenja. Ti fotkaš *before* i *after*. Dva dana. Ništa komplicirano.

— Tko je inženjerka?

— Zove se Aurora. Ona vodi. Ti ju ne ometaj. Mile će vas pustiti unutra, znaš ga. Ako ne znaš — prepoznat ćeš ga po prsluku i brkovima.

Uzima torbu i kreće prema Ozlju.

Brana na Kupi, niska i kamena, sjaji pod jutarnjim Suncem.

Na desnoj obali — **HE Ozalj 1**, strojarnica u neoromantičnom stilu.

S druge strane — **HE Ozalj 2**, iz 1952., funkcionalna i skromnija.

Marin prelazi most i dolazi pred ulaz. Tu je već Aurora, u radnom kombinezonu, s laptopom pod rukom. Ne primjećuje ga dok joj prilazi.

— Bok. Marin - kaže.

— Znam. Ključevi? - pita bez okolišanja.

S druge strane ceste dolazi Mile, gradski službenik. Šilterica, plastična vrećica iz dućana.

— Vi ste za Munjaru, jel?

Vadi svežanj ključeva, otključava vrata hidroelektrane.

— Unutra ste do tri. Ja sam u kafiću preko puta ako šta zapne.

Zadrži ih pogledom, kao da zaboravlja što je htio reći, pa samo slegne ramenima i ode.

Unutra mir. Hladnoća kamena, miris starog metala.

Aurora odmah počne vaditi opremu. Danas instalacija. Sutra — testiranja i kalibracija.

Marin dokumentira sve. Ima oko za kadrove: uzorci hrđe, spiralne cijevi, mjerni ormari...

Na jednom ormariću natpis:

PAŽNJA – analogni napon.

Glas iz djetinjstva:

Nikad ne naslanjaj metal na otvorenu struju.

Djed, električar. Uvijek oprezan.

Marin nasloni stativ.

U tom trenutku Aurora uključuje digitalni mjerni modul.

Tihi *klik*.

Blagi trzaj u zraku. Svjetlo zatreperi, ali ništa više.

Ili... možda ipak nešto.

Na zidu, sat: **9:08**.

Do kraja radnog vremena sve teče bez većih problema.

Aurora završava instalaciju modula, bilježi vrijednosti. Napaja novi sustav iz privremenog izvora i prebacuje podatke s analognog ormara. Sve se ponaša očekivano, osim jednog sitnog upozorenja koje ignorira:

Sinkronizacija vremena nije potvrđena. Molimo provjerite početni datum.

Srediti će to sutra kad krene s kalibracijom i testnim mjerenjima, pomisli.

Marin za to vrijeme završava s fotografijama: oprema, detalji mjernog ormara, prostor. U glavi već slaže strukturu dokumentacije - "prije" i "poslije" galerije. Sve je odrađeno profesionalno, točno, bez suvišnih riječi.

Izlaze iz elektrane. Mile nije tu.

U apartmanu otvara laptop i zapisuje:

"Dan 1: Instalacija modula završena. Sinkronizacija vremena ostaje za sutra. Modul je preuzeo podatke iz analognog ormara, moguće odstupanje datuma."

Klikne *spremi*, pa se protegne.

Vanjski zrak je svjež. Kupa je mirna, kao ulje. Aurora prođe kraj zatvorene trgovine ispred koje sjede dva starca - jedan sa šeširom, drugi zavaljen, poludrijema.

Pogleda grafit na zidu:

Vrijeme je ono što ne vidimo, ali nas drži.

Hoda dalje.

Prolazi pokraj groba **Slave Raškaj**, pas kihne dok mu žena s klupe daje kobasicu iz papira.

Aurora se nasmije.

Kod Starog grada, nekoliko klinaca igra nogomet. Jedan se spotakne preko lopte i padne.
U daljini – zvižduk vlaka.
Sve izgleda kao usklađena kazališna scena.

23:59.

Zatvara prozor.

Liježe.

Na satu točno ponoć.

I tad — samo na sekundu — osjeti kao da je prostorija zadrhtala. Vrlo tiho. Kao sitni naponski prasak, negdje ispod kože, ali pripisuje to umoru.

Zatvara oči.

06:42.

Aurora se budi.

Poruka na mobitelu:

Javi kad kreneš s montažom, šaljem ti dijagram napona.

Zastane.

Gleda poruku. Otvara povijest — nigdje nema iste od jučer.

Ali sadržaj — identičan.

Treba resetirati mobitel. Vjerojatno opet *update* sustava.

U 9:00 je ponovno pred ulazom Munjare.

Dolazi Marin. Isto hodanje, ista jakna, isti pozdrav.

Zastane. Sama sebi zvuči čudno.

Dolazi Mile. Šilterica, ista vrećica.

— Vi ste za Munjaru, jel?

Ključevi, vrata, isti ton glasa.

— Unutra ste do tri. Ja sam u kafiću preko puta ako šta zapne.

Aurora ga gleda kao kroz staklo.

Sve — potpuno isto.

Kad ulaze, sve je **u početnom stanju**.

Mjerni modul nije ugrađen.

Ormarić — netaknut.

Digitalna oprema — u torbi.

Kao da jučer nije ni postojalo.

Pogleda Marina.

On bulji u sat.

9:08.

— Jesi ti dirao išta od opreme?

Marin dignu obrve.

— Ne. Što bih dirao? Samo sam fotkao. Hoćeš da pokažem?

Otvori galeriju.

Pretražuje.

Ništa.

— Nemaš ih?

— Imam fotke... ali od prije. Pogledaj — zadnja mapa je iz Ogulina. Jučerašnje nema.

Aurora se nasloni na rub stola. Osjeti kako joj se srce ubrzava.

Pogleda još jednom modul — nije montiran. Nije čak ni izvađen iz torbe.

Sve je kao *jučer ujutro*.

— Vrata su ostala otključana, kaže Marin. Mile ili netko treći je ušao i čačkao.

— Ne bi mogao znati kako, odbrusi Aurora. Modul nije ni pokrenut. To bi znao da si ga snimio

— što nisi.

— Hoćeš reći da sam ja nešto dirao?

— Ne znam — objasni zašto sam ja jučer zapisala sve vrijednosti, a danas su one... nula?

Zraka napetosti između njih.

U zraku — tišina.

U daljini — zvižduk vlaka.

Izađu iz elektrane i krenu prema kafiću preko puta.

Unutra — Mile, uz pivo i sendvič, gleda televizor preko šanka.

Aurora ulazi prva.

— Mile. Jeste vi jučer išli u Munjaru? Nakon što ste nas pustili unutra?

— Kaj?

— Pitam jeste li se vratili? Ili ste koga pustili unutra nakon nas?

Mile je gleda zbunjeno.

— Vi ste danas prvi. Ja sam vam sad otvoril.

Marin uđe za njom.

— Ne, Mile. Jučer. Bili smo tu jučer.

— Niste. Vi ste sad tu prvi put. Danas je... kak se veli... prvi dan radova.

Pogledaju se. U zraku je ono nelagodno ništa.

Aurora šapne:

— Ne zna, ili glumi.

Marin:

— Ili smo mi ljudi.

U autu ispred kafića, zovu svoje nadređene.

Aurora prva:

— Bok, ostala bih još jednu noć u Ozlju. Danas sam došla, ali instalacija je malo zeznula...

Kratka tišina s druge strane.

— Naravno. Danas si stigla, sve ok?

Marin zove svog šefa. Isti odgovor:

— Tek si stigao. Što znači 'ostajem još jedan dan'?

Oboje spuštaju mobitele istodobno.

Pogledaju se.

Ona:

— Mi ovo... sanjamo?

On:

— Ako da, onda oboje.

Odlaze svatko svojim putem.

Marin stiže kući, gurne torbu ispod stola. Otvori laptop. Nema ništa od novih slika.

Razmišljajući utone u san.

06:42.

Marin otvara oči.

Zna prije nego što pogleda sat.

Zvuk vlakova, isti.

Isti vjetar kroz poluotvoreni prozor.

U istoj sobi, Aurora pije kavu s pogledom na Kupu. Na stolu otvoren laptop, ista bilješka iz "jučer":

"Potrebna dodatna provjera vremenske sinkronizacije."

Oblače se. Bez riječi.

Pred Munjarom, Mile — isti.

Ista šilterica, ista rečenica:

— Vi ste za Munjaru, jel?

Gledaju ga. Samo kimnu i uđu.

U kontrolnoj sobi — stanje isto.

Modul nije montiran. Fotografija nema.

Sve opet na početku.

Aurora zatvori vrata.

Okrene se prema Marinu.

— OK. Nećemo se više svađati.

— OK.

— Ovo... stvarno se događa, jel' da?

— Ako i nije — ludo je da oboje sanjamo isto tri puta zaredom.

Zastanu.

Aurora napravi prvi pokret — istupi iz "jučerašnjeg" rasporeda.

Sjedne na klupu.

— Ajmo testirati. Danas ništa ne radimo kako smo radili jučer. Ni ti, ni ja.

Marin kimne.

Ode do ormara. Uperi kameru — i **namjerno napravi mutnu sliku.**

— Evo. Prva namjerna greška.

Aurora zatvori laptop.

Zatim izađu iz Munjare ranije.

Odu na kavu.

Sjede u malom kafiću s pogledom na Kupu.

— Kako to uopće funkcionira? pita Marin.

Aurora otpija gutljaj.

— Ne znam. Ako postoji greška, nije u nama, nego u mjerачu vremena. Možda modul.

Možda spoj s analognim sustavom.

— A možda je u Ozlju vrijeme stalo.

— Ne pomažeš.

— Samo govorim da sam znao da s ovim mjestom nešto nije u redu.

— Zašto si onda pristao doći?

— Jer volim stvari koje su malo... puknute. Ili stare.

Zastane. Gleda ju.

— A ti?

— Zato što sam jedva čekala otići negdje gdje me nitko ne zna.

To ga natjera na razmišljanje. I sam ponekad poželi pobjeći.

Prošetaju uz Kupu.

Aurora primijeti:

— Znaš da se i ljudi ponašaju isto?

— Kako misliš?

— Starci ispred dućana, žena s psom, klinac koji padne preko lopte.

— Kao da grad glumi predstavu?

— Kao skrivena kamera.

Nasmiju se. Po prvi put — **iskreno**.

Zastanu kod grafita.

Aurora ga dotakne.

“Vrijeme je ono što ne vidimo, ali nas drži.”

Navečer, sjednu na klupu kraj rijeke.

Ona izvadi kemijsku, napiše na listić:

“Dan 3. Mi još uvijek ovdje.”

Stavi ga pod kamen kod staze.

Ako ga vide sutra — znat će.

Dotrčavaju do kamena.

Papirića nema.

Pogled.

Tišina.

Smijeh.

— Ovo je... genijalno, kaže Marin.

— Totalno, odgovori Aurora.

Sladoled kod kioska kraj mosta.

Skok u hladnu Kupu. Ona se ježi od hladnoće, on viče da “to nije voda nego test karaktera”.

Muzej Ozalj. Ona fascinirana starim dvorcem, on glumi vodiča.

Navečer — rastanak.

Oboje lagano vrte glavom, kao da ne žele da dan završi.

Ali i znaju — sve će ionako ponovno doći.

Sljedeći dan — opet sve isto.

Ali sad je igra.

Gledaju utakmicu s Miletom u kafiću. Navijaju. Mile viče na televizor.

Uče stare riječi s ploče ispred elektrane.

Šetaju kroz šumu prema Vrlovki, iako ih vrijeme resetira nazad.

Svaki dan jedan drugi puteljak.

Uče svirati gitaru iz aplikacije.

Nabrajaju koliko bi imali djece da je svaki dan novi brak.

Smiju se.

Vole se.

Svakim danom, sve više.

A dani se nižu.

Stotinu? Više? Tko broji...

Postaju **dvoje koje vrijeme ne može rastaviti.**

A upravo ih vrijeme drži zajedno.

Jednog dana, sjede na klupi iznad Kupe.

— Zanima li te... zašto? pita Aurora.

— Ne, kaže Marin.

Pauza.

— Zanima li tebe?

— Ne.

Pogleda ga.

— Ali mislim da bismo trebali saznati.

Sutradan idu u Munjaru.

Ponovno prolaze sve korake s prvog dana.

Stativ. Ormar. Klik. Vrijeme. Trzaj.

Aurora napravi analizu.

— Spoj uzemljenja. Kontakt. Napon je vratio digitalni modul na početni dan i dan se u sustavu više ne mijenja. Sve ostalo prati to stanje.

Pogleda ga.

— Mogu to probati resetirati. Ali... postoji mogućnost da će izbrisati i mene iz svega ovoga.

Tišina.

— Onda nećemo, kaže Marin.

— Nećemo, kaže i ona.

Ali dani idu.

I znaju — ne mogu ovako zauvijek.

Idu na još jedan sladoled.

Još jedno kupanje.

Još jedan zalazak.

Onda dogovor:

— Resetirat ću. Ali pokušat ću... sačuvati nešto. Memorijski zapis, vanjski izvor, bilo što što bi me vezalo uz ovu stvarnost.

— Ako uspije — super.

— Ako ne uspije...

— Znat ću.

Munjara.

Aurora instalira novi modul, povezuje kabel, koristi drugi sustav, pokušava zaobići automatsko brisanje memorije.

Sve izgleda stabilno.

Ali na 73% — sustav zablokira.

Senzor reagira.

Tren prije kraja — pogleda Marina.

Tiho izusti.

— Barem sam pokušala.

Zatamnjenje.

06:42.

Marin se budi.

Juri prema Munjari.

Aurora je već tamo.

— Bok, kaže on.

— Idemo dovršiti ovo, odgovori ona mehanički.

Pogleda ga kao stranca.

Oko mu zasuzi.

Ulaze i dovršavaju posao precizno. Nema riječi.

Na kraju dana — on je gleda.

Ona uzima torbu.

— Hej, kaže on tiho. Daj mi svoj broj. Za fotke.

Pruži mu papir. Bez topline.

Kreće niz cestu.

Zastane. Okrene se.

Pogleda ga.

— Naleti do Zagreba. Možemo na kavu nekad.

Ode.

On stoji.

Na rubu smijeha i suza.

U džepu — broj.

Povjerenstvo za vrednovanje priča:

Dubravka Težak, Julijana Matanović, Zoran Maljković

Organizatori natječaja:

[Gradska knjižnica i čitaonica Ivana Belostenca Ozalj](#)

[Ogranak Matice hrvatske u Ozlju](#)

Pokrovitelji natječaja:

[Karlovačka županija](#)

[Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske](#)

[Grad Ozalj](#)

